

ความสัมพันธ์ระหว่างมโนทัศน์กับพฤติกรรมประชาธิปไตย
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

นายสมบัติ ศรีประเสริฐ

ศูนย์วิจัยทรัพยากร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชามัธยมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

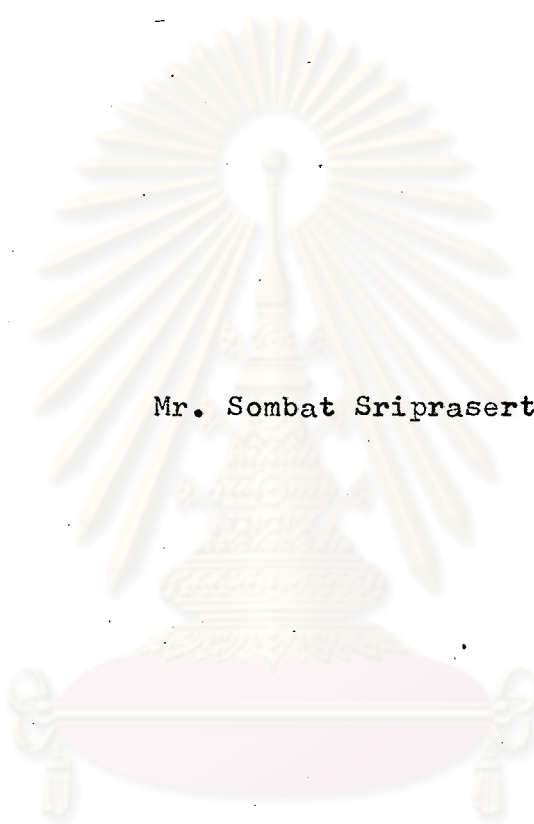
พ.ศ. 2525

ISBN 974-561-003-8.

008018

| 17700152

RELATIONSHIPS BETWEEN CONCEPTS OF DEMOCRACY
AND DEMOCRATIC BEHAVIOR OF THE LOWER SECONDARY SCHOOL STUDENTS

Mr. Sombat Sriprasert

ศูนย์วิทยทรัพยากร
A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

---

for the Degree of Master of Education

Department of Secondary Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1982

ISBN 974-561-003-8

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความสัมพันธ์ระหว่างมโนทัศน์กับพฤติกรรมประชาธิปไตยของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ชื่อ นายสมบัติ ศรีประเสริฐ

ภาควิชา มัธยมศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ลาวัญย์ วิทยาวิฑูริกุล

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... *สุพรรณภูมิ บุณนาค* .....
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุพรรณภูมิ บุณนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... *ธีระชัย ปุณณโกศล* ..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ธีระชัย ปุณณโกศล)

..... *พิบูลศรี วาสนสมสิทธิ์* ..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ลาวัญย์ วิทยาวิฑูริกุล)

..... *ประคอง กรรณสูต* ..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พิบูลศรี วาสนสมสิทธิ์)

..... *ประคอง กรรณสูต* ..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ประคอง กรรณสูต)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์   ความสัมพันธ์ระหว่างมโนทัศน์กับพฤติกรรมประชาธิปไตย
 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ผู้ฉันทิต   นายสมบัติ ศรีประเสริฐ

อาจารย์ที่ปรึกษา   ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดาวัญญ์ วิทยาอุทพิฏ

ภาควิชา   มัธยมศึกษา

ปีการศึกษา   2524

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างมโนทัศน์ กับพฤติกรรมประชาธิปไตย ด้วยการเปรียบเทียบมโนทัศน์ และพฤติกรรมประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ตามองค์ประกอบ คือ ประเภทโรงเรียน เพศ การศึกษาของบิดา รายได้ของบิดา รายได้ของครอบครัว และอาชีพของบิดา

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามมโนทัศน์ประชาธิปไตย และแบบสอบถามพฤติกรรมประชาธิปไตย ซึ่งสร้างขึ้นเอง มีค่าความเที่ยง 0.85 เป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในกรุงเทพมหานคร เลือกโดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างประชากรแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จากโรงเรียนรัฐบาล 6 แห่ง และโรงเรียนราษฎร์ 6 แห่ง รวมจำนวนนักเรียน 540 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ทดสอบความแตกต่างด้วยค่าซี (Z - test) วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) และเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่โดยใช้วิธีการของ เชฟเฟ (Scheffe' Test For All Possible Comparison)

ผลการวิจัย

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของมโนทัศน์และพฤติกรรมประชาธิปไตยเท่ากับ 0.38 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างมโนทัศน์และพฤติกรรมประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่บิดามีอาชีพต่างกัน แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05
3. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างมโนทัศน์และพฤติกรรมประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ไม่แตกต่างกัน เมื่อจำแนกตามองค์ประกอบต่อไปนี้ คือ ประเภทของโรงเรียน เพศ การศึกษาของบิดา รายได้ของครอบครัว ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05
4. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมีมโนทัศน์ประชาธิปไตยแตกต่างกันตามองค์ประกอบต่อไปนี้ ประเภทของโรงเรียน การศึกษาของบิดา รายได้ของครอบครัว และอาชีพของบิดา ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05
5. นักเรียนชายและนักเรียนหญิง มีมโนทัศน์ประชาธิปไตย ไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05
6. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีพฤติกรรมแตกต่างกันเมื่อจำแนกตามองค์ประกอบต่อไปนี้ ประเภทของโรงเรียน เพศ การศึกษาของบิดา รายได้ของครอบครัว และอาชีพของบิดา ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title Relationships Between Concepts of Democracy
and Democratic Behavior of the Lower Secondary
School Students.

Name Mr. Sombat Sriprasert

Thesis Advisor Assistant Professor Lawan Wityawudhikul

Department Secondary Education

Academic Year 1981

ABSTRACT

Purposes

The purposes of this research were to study the relationships between concepts of democracy and democratic behavior of the lower secondary school students, and to compare such relationship among students with different type of school, sex, father's educational background, family's income and father's occupation.

Procedures:

A test on concepts of democracy with 0.85 reliability and a questionnaire on democratic behavior constructed by the researcher were administered to the samples of 540 lower secondary school students which were stratified randomly selected from 6 public schools and 6 private schools. The obtained data were treated by the statistical methods of arithmetic mean, standard deviation, correlation, z-test

One way ANOVA and Scheffe' Test for All Possible Comparision.

Conclusions:

1. The correlation between the concepts of democracy and democratic behavior of the lower secondary school students was significantly 0.98 at the .05 level.

2. The correlation between the concepts of democracy and democratic behaviors of the lower secondary school students with different father's occupation was significantly different at the .05 level.

3. The correlation between the concepts of democracy and democratic behavior among the lower secondary school students according to the following factors: type of school, sex, father's different at the .05 level.

4. The concepts of democracy of the lower secondary school students with following factors: type of school, father's educational background, family's income and father's occupation were significantly different at the .05 level.

5. The concepts of democracy of the lower secondary school boys and girls were not significantly different at the .05 level.

6. The democratic behavior of the lower secondary students with different factors: type of school, sex, father's educational background, family's income and father's occupation were significantly different at the .05 level.

กิติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้สำเร็จได้ด้วยความรู้จากอาจารย์หลายท่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดาวัดย์ วิทยาวุฒิกุล อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ได้กรุณาให้ข้อคิดเห็น คำปรึกษาแนะนำ และปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่ นอกจากนี้ยังได้รับความกรุณาจากรองศาสตราจารย์ประสงค์ กรรณสูต และอาจารย์รัตนาพร คันสีทธิแพทย์ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้ค่าทางสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล

อนึ่งผู้วิจัยขอขอบพระคุณศาสตราจารย์ จรูญ สุภาพ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิบูลศรี ราชสนสัมพันธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปิยะ สุวรรณบาล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ปราณี โพธิ์สุข อาจารย์สมจิต วัฒนกุลสง ที่ท่านผู้ทรงคุณวุฒิเหล่านี้ได้กรุณาตรวจและให้คำปรึกษาเกี่ยวกับแบบสอบถามนิตินัยประชาธิปไตย และแบบสอบถามพฤติกรรมการประชาธิปไตย ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาที่อาจารย์ทุกท่านให้ความช่วยเหลือจนกระทั่งงานวิจัยครั้งนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี จึงขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

สมบัติ ศรีประเสริฐ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิติกรรมประกาศ.....	ช
รายการตารางประกอบ.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	9
สมมุติฐานของการวิจัย.....	9
ขอบเขตของการวิจัย.....	10
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	11
ความไม่สมบูรณ์ของการวิจัย.....	12
ความสำคัญหรือประโยชน์ของการวิจัย.....	12
คำจำกัดความ.....	13
2 การวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	15
3 วิธีดำเนินการวิจัย	
การสุ่มตัวอย่างประชากร.....	28
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	31
การตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	32
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	34
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	34
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	38

บทที่

หน้า

5	สรุปผลการวิจัยและขอเสนอแนะ	
	สรุปผลการวิจัย	61
	การอภิปรายผลการวิจัย	65
	ขอเสนอแนะ	80
	บรรณานุกรม	85
	ภาคผนวก	91
	ประวัติผู้วิจัย	130

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
1	แสดงกลุ่มตัวอย่างประชากรจำแนกตามประเภทของโรงเรียนและเพศ	28
2	แสดงกลุ่มตัวอย่างประชากรจำแนกตามการศึกษาของบิดา รายได้ของครอบครัวและอาชีพของบิดา.....	29
3	สรุปผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนโน้ตค้นกับพฤติกรรมประชาธิปไตยรวมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น....	38
4	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จำแนกตามองค์ประกอบ.....	40
5	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนโน้ตค้นและพฤติกรรมประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นรวมทุกองค์ประกอบ.....	42
6	เปรียบเทียบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนโน้ตค้นกับพฤติกรรมประชาธิปไตยของนักเรียนโรงเรียนรัฐบาลกับโรงเรียนราษฎร์.....	44
7	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยโน้ตค้นประชาธิปไตยระหว่างนักเรียนโรงเรียนรัฐบาลกับโรงเรียนราษฎร์.....	44
8	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมประชาธิปไตยระหว่างนักเรียนโรงเรียนรัฐบาลกับโรงเรียนราษฎร์.....	45
9	เปรียบเทียบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคะแนนโน้ตค้นกับพฤติกรรมประชาธิปไตยระหว่างนักเรียนชายกับนักเรียนหญิง.....	45
10	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยโน้ตค้นประชาธิปไตยระหว่างนักเรียนชายกับนักเรียนหญิง.....	46
11	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมประชาธิปไตยระหว่างนักเรียนชายกับนักเรียนหญิง.....	46
12	เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนโน้ตค้นกับพฤติกรรมประชาธิปไตยของนักเรียนที่บิดาการศึกษาต่างกัน	47

13	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ของคะแนนโมโนตันประชาธิปไตยระหว่างนักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาต่างกัน	48
14	เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยโมโนตันประชาธิปไตยระหว่างนักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาต่างกัน	49
15	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ของคะแนนพฤติกรรมประชาธิปไตยระหว่างนักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาต่างกัน	50
16	เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมประชาธิปไตยระหว่างนักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาต่างกัน	51
17	เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนโมโนตันกับพฤติกรรมประชาธิปไตยของนักเรียนที่ครอบครัวมีรายได้ต่างกัน	52
18	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ของคะแนนโมโนตันประชาธิปไตย ระหว่างนักเรียนที่รายได้ของครอบครัวต่างกัน	52
19	เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยโมโนตันประชาธิปไตยระหว่างนักเรียนที่ครอบครัวมีรายได้ต่างกัน	53
20	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ของคะแนนพฤติกรรมประชาธิปไตยระหว่างนักเรียนที่ครอบครัวมีรายได้ต่างกัน	54
21	เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมประชาธิปไตยของนักเรียนที่ครอบครัวมีรายได้ต่างกัน	55

22	เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนโน้ตศัณกับพฤติกรรมประชาธิปไตยของนักเรียนที่บิคามีอาชีพต่างกัน	56
23	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ของคะแนนโน้ตศัณประชาธิปไตยระหว่างนักเรียนที่บิคามีอาชีพต่างกัน	57
24	เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยมโน้ตศัณประชาธิปไตยระหว่างนักเรียนที่บิคามีอาชีพต่างกัน	58
25	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ของคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมประชาธิปไตยระหว่างนักเรียนที่บิคามีอาชีพต่างกัน	59
26	เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมประชาธิปไตยระหว่างนักเรียนที่บิคามีอาชีพต่างกัน	60

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย